

UN DAVALLAMENT DE LA CREU DEL SEGLE XVII.*

El 1981, en un altre recull miscel·lani¹ donàvem a conèixer el manuscrit núm. 15 de l'Arxiu dels Pirineus Orientals de Perpinyà de finals del segle XVII que conté una passió, uns pastorets sobre la nativitat del fill de Déu i una lloa d'una obra profana² en un estat de conservació prou precari amb fulls arrancats i taques d'humitat a les seves pàgines.

L'esmentat volum permet-fer-nos una idea de l'estat del teatre català a finals del segle XVII que només comptava amb autors com Vicenç Garcia i F. Fontanella. La seva lectura deixa entreveure que el seu autor era un teòleg versat en temes bíblics, que escriu en una llengua prou acurada en el període de la «Decadència» i que mostra una voluntat d'estil i de composició molt per damunt de les obres que ens han pervingut anteriors i posteriors de caire popular i escrites en un estil descurat, poc reeixit. Per contra, aquesta Passió que s'aparta de les classificacions establertes fins ara l'hem d'estudiar a la llum de la seva qualitat i nova redacció com una peça pertanyent al Barroc català, període aquest tan desconegut fins el dia d'avui.

Aquesta Passió ens ha arribat molt malmesa. A començaments del segle XIX un nou copista volgué reescriure tota l'obra però conservà els parlaments i escenes de la redacció del segle XVII i anà omplint les llacunes que mancaven. Ara podem llegir la Passió completa

* Sobre els davallaments catalans vegeu: JOSEP ROMEU I FIGUERES, *Els textos dramàtics sobre el Davallament de la Creu a Catalunya, i el fragment inèdit d'Ulldecona*, "Estudis Romànics", XII (1962), pàgs. 103-132; GABRIEL LLOMPART, *El Davallament de Mallorca, una paralitúrgia medieval*, "Miscel·lània Litúrgica Catalana", I (B 1978), pàgs. 109-135.

¹ Per la descripció i problemàtica d'aquest ms. vegeu el nostre treball, *Noves aportacions a l'estudi del "Cicle de la Passió"*, "Estudi General", núm. 1, vol. II, Girona, 1981, pàgs. 46-47.

² Hem editat els fragments dels "pastorets" i la "lloa profana" a la *Revista de Girona*, núm. 97, 1981, pàgs. 299-310.

malgrat el desgavell dels dos estils ja que els fragments del segle XIX tot i conservar l'esquema de la redacció primitiva que devia copiar d'un altre manuscrit són molt dialectalitzats i tampoc no fou molt acurat en la seva transcripció, ja que són evidents els errors. Val a dir que amb variacions i variants aquesta passió s'ha conservat en un grup molt nombrós de manuscrits dels segles XVIII i XIX escampats tots pel Rosselló. Nosaltres per la nostra banda tenim intenció de donar a conèixer, íntegrament, una còpia del segle XVIII amb totes les variants. Avui, i per manca d'espai, hem de cenyir-nos a transcriure un fragment de la passió del XVII i que correspon al *Davallament* que gairebé s'ha conservat sencer.

Editem aquest *Davallament* perquè aquest tema és autònom dintre de les passions i permet una lectura isolada. De vegades els *Davallaments* són inclosos com un tercer episodi de la passió i d'altres han conservat la seva autonomia com a text propi. Les escenes ens presenten Josep d'Arimatea i Nicodemus que demanen el cos de Jesús a Pilat amb el relat i la posterior conversió del Centurió. Josep i Nicodemus fan el camí cap al Calvari, davallen a Jesús de la Creu i Maria recita un plant dolorós.

Aquest manuscrit datat el 1696 duu a la fi de la peça l'anagrama dels jesuïtes (AMDG) i creiem que podria tractar-se d'un dels únics intents a casa nostra de teatre de Collegi com a manifestació del sistema d'ensenyament dels jesuïtes. El fragment editat ocupa les pàgines 131-149 de l'antiga numeració del manuscrit.

En la present edició usem de les normes establertes en aquests casos pel que fa a la transcripció. Desenvolupem abreviatures, posem un punt volat en les elisions que actualment no tenen representació gràfica, etc. La puntuació i l'accentuació són les del català actual.

Nota i transcripció de

PEP VILA

[Pilat]
 mes anau que ja el Centurió
 va al calvari encontradit.

Nicodemus Lo cel la fineza os pague.

Pilat Y a vosaltres lo bon zel.

Vans-se'n Nicodemus y Josep

Centurió 5 Un criat vostre me ha dit
 que.m demanàveu.

Pilat Així és.

Centurió ¿En què voleu emplear-me?

Pilat Sols volia ab tu saber
 10 si era mort Jesús o no.

Centurió Ja morí.l trist innocent,
 ab tants senyals de virtut
 que ha deixat al món suspès.

Pilat Refereix-me'ls.

Centurió 15 No és possible.

Pilat ¿Tant grans són?

Centurió Estau-me atent:

Donat Pilat que fou lo arrest a penas
 no menos fatigat que voluntari,
 20 guiat fôu al Calvari
 Jesús, ab poca vida y moltas penas,
 ha ont ab mans perjuras
 llevaren de son cos las vestiduras.

No.bstant que fou la roba trossejada,
 25 la túnica inconsuètil no partiren,
 perquè en ella advertiren
 lo ser de mans divinas treballada
 però posar-la a sort determinaren,
 y al fi per no partir-la la jugaren.

30 La creu era en est temps aparellada
 ha ont ab cruel fúria lo clavaren;

- y aquella ab ira alsaren
de vituperis mil acompanyada
y com per tot la sanch piadós corria
35 un cigne de coral apareixia.
- Dos lladres al patívol just posaren,
al mateix temps, més ab molt menos fúria
que inadvertida injúria,
als dos a son costat los elevarea
40 quant a pesar de ditxos cavil·losos
fol la virtut en mitg d'extrems viciosos.
- Lo hu dels dos al temps que contristava,
contrit son cor, ab més fe que malícia,
soberana justícia,
45 recordau-vos de mi; trist exclamava;
al qual honrrant Jesús ab sa memòria
digué que vuy ab ell seria en la glòria.
- A un deixebble volgut que l'assistia,
y a sa plorosa mare que allí estava
50 consuelo als dos donava;
a sa mare dient que allí tenia
en son deixebble, fineza rara;
y al deixebble digué: aquí tens ta mara.
- Digué antes de morir que set tenia
55 com de amorós incendi se abrasava,
y a penas ho esclamava
quant un ingrati vinagre li offeria;
per més inicament tractar-lo,
mes fou Jesús content sols en gustar-lo.
- 60 Alsant al cel los ulls y alegre cara
pregant per los cruels que l tormentaven
digué, ab amor,: «O Pare!
perdonau-los pus ells què fan no saben».
Acció que n si tanta virtut ensera
65 que ver Déu lo acredita en cel y terra.
- Ab dolços parasismes lo oprimia
la mort, quant animant piadosas queixas
suspirant repetia:

«Déu meu, Déu meu amat, per què així m deixas?»

70 que enclou en si la mort fereza tanta
que a Déu volent morir, sa sombra espanta.

Lo cor oprimit a penas animava
la cavitat vital quant, o què pena!,
pronuncià, ab veu plena,

75 «Consumat és», y a penas respirava
quant, inclinat lo cap a la mort fera,
convolà lo esperit a l'alta esphera.

En senyal de pesar de sa mort dura
rasgà's, de dalt a baix, lo vel del temple,
80 y a son sensible exemple
eclipsà'l sol lo august de sa hermosura,
la terra se extremí, y al fi la lluna
restà sens resplendor ni llum alguna.

Y essent al fi difunt, qui tal diria!,
85 guia Longinos per la fera aliança,
ab una cruel llança,
obrí son sant costat, què tirania!,
quant aygua y sanch corrint de la ferida
cobrà'l cego Longinos vista y vida.

Pilat 90 Prodigí gran, centurió, que dolçura
pagar ab beneficis una ofença!
Just és que'n recompensa
permete jo a son cos la sepultura.
Vés a l'instant y fes que no moleste
95 ningú a Joseph, fins que satisfet reste.

Centurió Ab vostre permició y aniré luego.
lo cel vos quart, Pilat.

Vas-se'n Centurió.

Pilat Vés sens tardança.
Que pogués la privança
100 del Cèzar obligar-me a ser tan cego
que profanant las lleys, dret y clemència,
firmàs ab mà perjura la sentència!
O que desventurat lo que's carrega
del càrrech de justícia sens prudència,

105 si ab discreta advertència
dels respectes humans no.s desapega
que pot l'interès propi y la malícia
cegar sobre ser Argos la justícia.

Vas-se'n.

Correrà-se una cortina. Se descobrirà Jesús Crucificat, Maria, Sant Joan, Les Maries y soldats ab armes fent guarda.

Maria Quina esperança me resta
110 quant a mon fill difunt veïtg?

Sant Joan Podrà lo temps millorar-se,
que després del mal ve'l bé.

Maria Ay fill! que no y ha alegria
que no acabe ab sentiment.

Magdalena 115 Aconsolau's, Verge pura,
pus no y ha mal sens remey.

Maria Ay!, que no.s pot dir descans
lo que.s compra ab lo torment.

Sant Joan La paciència, senyora,
120 en tots nescerària és.

Maria ¿Qui té'l discurs disposat
per sufrir, ab tant extrem,
pus que a l'ingeni perturba
lo dilatat sentiment?

125 ¿Qui ha de viurer consolada
vehent-se un fill en la creu
sens medis per sepultar-lo?

Sant Joan May als bons olvida'l cel.
No faltará sepultura

130 a vostre fill y Déu meu.
¿No la donà lo Etern Pare
al cos del difunt Moysès?
Ab quanta major rahó.

- ha de donar-la a un fill seu.
 135 ¿Acàs faltà sepultura
 a la fatal Jezabel
 no.bstant que matà a Nabot?
 Si donchs lo cel previngué,
 ho permeté que.s donàs
 140 sepultura a una cruel,
 com ha de deixar sens ella
 vuy al cos de un home Déu.
 Si lo donar sepultura
 a qui als vius matà permet,
 145 ¿com al que morts resucita
 ne faltará de decent?
- Maria*
 Quant la terra li faltàs
 jo son sepulcre seré:
 ¿no fuy fill a l'encarnar-vos
 150 jo, vostre sacrari? ¿és cert?
 ¿No foren bresol mos braços
 també en vostre naixement?
 ¿Qui ho dupta? Si donchs vivint
 fuy, fill meu, vostre retret,
 155 rahó és que.n vostre mort
 sie sepulcre també».
- Mes ay de mi, Magdalena!
 Joan, ¿qui seran aquells
 que se acèrcan al Calvari?
- Sant Joan* 160 Qui, senyora, ho pot saber?
- Maria*
 Llanças pòrtan; o rigor,
 no ets encara satisfet!
 Ay de mi que.l cor se'm cobra!
- Magdalena*
 Senyora, no desmayeu.
- Sant Joan* 165 Sosteniu-a, Magdalena.
 O que bé! un sabi digué
 que un sentiment és presagi
 de altre major sentiment.

Ixen Centurió, per una part, Josep Avarymatia y Nicodemus, per altre.

- Nicodemus* No.bstant qu.és la nit obscura,
 170 som vinguts ditxosament.
Joseph Baste.l tenir bon intent
 perquè no falte ventura.
- Centurió* No.bstant que lo camí és pesat,
 com só vingut voluntari,
 175 ab la vista del Calvari
 me trobo ja descansant.
 Allí y ha algú, qui seria
 que ab tanta quietut està?
 Qui és que al Calvari va?
- Joseph* 180 Joseph de Averymatia.
Centurió O Joseph! pague-us lo cel
 vostra bonà voluntat.
- Joseph* Y a vós vulla sa bondat
 recompensar lo bon zel.
- Nicodemus* 185 Sens dupte que Jesús guia
 nostres bones intensions.
- Centurió* O si merexia jo
 que també guiàs la mia!
- Joseph* Siau, centurió, constant
 190 que la guiarà també.
- Centurió* A vós vos imitaré
 sens discrepar un instant.
 Anem junts si bé os apar
 al Calvari.
- Nicodemus* 195 Està molt bé.
Centurió Veniu donchs que os guiaré,
 si pòt un cego guiar.
- Rabbi 1* Ola minyons! desvetllau-vos,
 no és de dormir ocasió.
 200 Qui va.llà?

- Centurió* Centurió só;
no.us apresseu, sosegau-vos.
- Nicodemus* Com tenim ja la llicència
tot va venturosament.
- Sant Joan* 205 Baste senyora.l torment!
- Maria* O divina omnipotència!
- Centurió* Inconsolable és Maria.
- Joseph* ¿Quin consuelo pot tenir
la que ha vist un fill morir
210 en mans de la tirania?
- Sant Joan* Centurió, qui arriba ab vós?
- Centurió* Josep Avarymatia.
- Sant Joan* Aconsolau's mare mia,
que Josep és hu dels dos.
- Joseph* 215 Senyora, si un bon affecte
de consuelo os pot servir
lo meu vos vinch a offerir.
- Nicodemus* Y jo mon humil respecte.
- Maria* O fill amantíssim meu!
220 y que bé que acredítai,
que ni ab la mort olvidai
qui os acompanya en la creu.
O quant sento que.l dolor
me priva de demostrar-vos
225 que no sab ab què pagar-vos
ma voluntat tant favor.
- Nicodemus* Si això vostre amor procura,
satisfet és nostre amor,
permetent que al Redemptor
230 donem decent sepultura.
- Maria* Obligada os agraesch
vostre lloable clemència;
si esparau sols ma llicència,
ab amor la.us consedesch.

Joseph 235 Pus tanta ditxa gozam,
Nicodemus, desclavem-lo.

Nicodemus Bé.stà, Joseph. Sepulitem-lo,
que no és just nos detingam.

Prenen las escales y las arríman a la creu.

Centurió ¿En què podre jo, Jesús,
240 demostrar ma constant fe,
si.l tocar vostre cos sant
ma torpeza no mereix?
¿De què.us serveix mon amor
si en actes bons no.us serveix,
245 quant la voluntat sens obras
lo nom de voluntat pert?
Habilitau-me, Jesús,
si hàbil puch ser algun temps
de trobar en la clemència
250 lo que la culpa perdé.
Ja veitg que cego proclamo,
vostre favor, quant me veitg
ab las imperials insígnias
de la maldat estaferms.
225 Mes pus ellas impedeixen
que vostre esplendor inmens,
ifluminant derritèscan
de mos delictes lo gel,
serviran, no.bstant que indignes
260 de què vos las admeteu,
de holocaust a vostres aras,
o tropheo a vostres peus.
Fora, cruel partisana,
pus que ajustan-te una n,
265 argüeix qu.ets part insana
per fer de mi un tot perfet.
Fora, èscut, pus quant defenses
és tant enganyosament
que si al cos del mal escusas
270 privas l'ànima del bé.
Fora, ingrata espasa, fora,

- suposat ets tant cruel
 que al que fereixo ab ta punta
 fas orrorosa la creu.
- 275 Ja, Senyor, qual únich fènix
 que sas plomes no concent
 al temps que.n immortals aras
 la nova vida adquireix.
 Sobre de mi no concento
- 290 las armas d'estrany poder,
 perquè puga, segon fènix,
 revíurer eternament.
 Si per gozar, la morena
 deixa son verí,l serpent,
- 285 essent símbol de la culpa,
 per què sa glòria impedeix?
 També jo, que del delictè
 só.l retrato més funest,
 deixo senyor per gozar-vos
- 290 los humans impediments.
 Servesca l'emperador
 qui sie cruel com ell;
 surque.l camí de la sombra
 lo que l'esplendor no veu.
- 295 Que jo, dols Jesús, no.bstant
 que indignament vos conech,
 a vós per Rey vos venero
 per ser com sou Fill de Déu.
 Ja veitg que son corts senyals
- 300 lo que la voca imprimeix,
 pus lo que lo cor no firma
 no val per acte de fe.
 Mes perquè validitat
 tinga vuy mon rendiment,
- 305 ab esta tinta del cor
 ma constància firmaré.

Agenolla's.

Misericòrdia, Jesús,
 admeteu mon sentiment
 en paga de vostre amor,

- 310 o en demostració del meu.
 Suplesca vostre pietat
 lo que mon crim desmereix,
 pus és glòria.l perdonar
 quant major la offensa és.
- 315 No segons ma iniquitat
 dols Jesús me castigueu;
 perquè són tantas mas culpas
 que extinguiran los torments.
 Moderen vuy vostres llagues
- 320 de las mias lo escarment,
 que la cura més difícil
 és més glòria del remey.
 No, amantíssim Jesús, no,
 vostre clemència.m negueu
- 325 pus que elevar als cayguts
 és grandeza del poder.
 Misericòrdia, Senyor:
 pesa'm de aver-vos offès,
 no tant per temor de penes
- 330 com per lo amor gran que.us dech.
 Clemència, bondat inmensa,
 no vostre sanch mallogreu,
 que si a mi me falta.l mèrit
 vostre bondat lo supleix.
- 335 ¿No fou vostre sanch efús
 per redimir delinqüents?
 Essent jo doncs lo major
 més part en ell tenir dech.
 Misericòrdia, Jesús,
- 340 clemència, Déu meu etern,
 pus que la pietat commou
 lo que confessa que ofèn.
 Vence la gràcia a la culpa,
 pus la culpa me vensé,
- 345 qu.és duplicada victòria
 vèncer al que als altres vens.
 Que mereixent vostre gràcia,
 dols Jesús, vos oferesch

- temple en mon encès amor,
 350 aras en ma constant fe.
 Victima en mon cor humil,
 y en mos sospirs cast encens
 per acreditar que.us amo
 dols Jesús, tant constantment,
 355 que si nasquí per ofendre-us
 per no ofendre-us moriré.
- Maria* No dilateu, Joseph, la sepultura
 d'eix exemplar de virtut y clemència,
 que un cor amant aumenta sa amargura
 360 de son difunct amat, ab la presència;
 negue-se als ulls la causa, pus la cura
 procura del dolor la trista ausència;
 que mal de son torment lo alivi ordena
 lo que.s complau en contemplar sa pena.
- Joseph* 365 Lo dilatar, senyora.l sepultar-lo,
 de nostre amant affecte és reverència;
 suposat doncs tenim per desclavar-lo
 de vostre voluntat ja la llicència,
 y.l servir-vos, senyora, és obligar-lo.
 370 Veureu de nostre amor la diligència,
 que sols lo amant affecte se descobra
 quant en servir lo amat diligent se obra.
- Nicodemus* Ja donchs, Joseph, que nostre ditxa alcança
 lo mèrit de permetrer-nos Maria
 375 que.s coroni ab son fi nostra esperança.
 Mostrem lo intrèpit de vostre fe i mia
 baixant-lo de la creu sens més tardança;
 gozem de nostre sort lo millor dia,
 que no pot dir-se nit, la nit obscura,
 380 si.s troba entre las sombras la ventura.
- Joseph* Brillant farol.
- Nicodemus* Antorxa lluminosa.
- Joseph* Que honrrau la nit ab resplendor de dia.
- Nicodemus* Que die feu la nit més tenebrosa.
- Joseph* 385 Siau, Jesús, lo nostre llum y guia.

- Nicodemus* Guia, Jesús, la nostra fe amorosa.
- Los dos* Pus nostre amor de ser vostre. s gloria.
- Joseph* Que ab vostre llum, Jesús,
- Nicodemus* que ab vostre amparo,
- Los dos* 390 serem los dos ditxosos sens reparo.
- Van montant les escales cada hu per sa part.*
- Centurió* O venturosos affectes,
o voluntat venturosas,
que animadas de la gràcia
donau assalt a la glòria.
- 395 O quant gloriosas són
las escaladas gloriosas,
pus lo amat sosté la escala
mentres lo amorós la monta.
- 400 Qui nos promet, dols Jesús,
en amar-vos mil victòrias;
si.l que més rendit vos ama
més dret té en vostre corona.
- Sant Joan* Com no té cosa lo amor
que tinga lo nom de pròpia;
- 405 solament sab lo que té
quant sab que té lo que dóna.
- Joseph* Adoro-us rendidament
mà divina y poderosa,
pus lo que errà una mà viva
- 410 reparau vós essent morta.
- Desclava la mà dreta.*
- Nicodemus* Adoro-us, immensa mà,
per ser mà tant generosa,
que sols vostre dreta pot
igualar-vos en las obras.
- Desclava la mà esquerra.*
- Joseph* 415 Que bé clau ab vostre effecte
lo nom de clau se conforma,

pus de la felicitat
me aveu oberta la porta.

Tira lo clau.

Nicodemus Nom de dols clau vull donar-vos
420 si pot la crueltat ser dolça;
pus dels tropheos de amor
sosté lo pes vostre forsa.

Tira lo clau.

Joseph Adoro-us, dura agudesa,
pus en l'amorosa escola,
425 traheu de antecedents feras
conseqüèncias piadosas.

Besa lo clau.

Nicodemus Adoro-us, clau, pus en vós
rigor y amor s'equivócan,
pus no pot dir-se cruel
430 la crueltat profitosa.

Besa lo clau y baixa a desclavar los peus.

Joseph O món, que bé desenganyas
als que se t'apasionan;
pus si elevas, és en creu,
y ab espines, si coronas.
435 Adoro-us corona santa
per ser del sol viva còpia;
pus que son raitgs les espines
que la sanch feu lluminosas;
mes si la fàbrica miro
440 de vostre circular forma,
sols las que a la terra míran
veitg jo que són sanguinosas:
però nó és molt, no, que sien
sanguinoses ellas solas;
445 que las que míran al cel
ser sanguinoses no poden.

Adora la corona.

- Nicodemus* Perdonau, clau[s], si estas mans
atrevidament vos tòcan;
pus lo traure-us d'estos peus
450 és usurpar-vos la glòria.
Deixa lo clau.
- Joseph* Adoro-us, peus soberans,
pus que vostres llagues fórman
celestials antidots
per remediari les nostres.
Adora los peus.
- Nicodemus* 455 Sosteniu, Joan, los peus,
(o columnas amorosas!)
y adlant sereu, sostenint
del cel la fàbrica tota.
- Sant Joan* Si no poden ser adlants,
460 seran estas mans ditxosas
per sostenir-lo dos núvols,
o per millor dir: dos sombras.
- Maria* O fill adorable meu!
- Magdalena* O que bé amostrau Senyora,
465 qu'és divina qualitat
lo sufriment quant importa.
- Sant Joan* Magdalena, Salomé
y Jacobi, veniu totas,
gozareu de la ventura
470 que una desditxa ocasiona.
Preneu, Magdalena, ls peus.
- Salomé* Y en què som nosaltres bonas?
- Sant Joan* Las dos sostindreu los brassos.
- Jacobi* Serem així venturosas.
- Magdalena* 475 Perdonau, peus, si atrevida
vos adora esta vil boca;
qu'és duplicada la culpa
que sens mèrit vos adora.

Bàixan a Jesús de la Creu sostenint-lo Joseph y Nicodemus des de las escalas. Sant Joan lo pren per lo cap, Magdalena per los peus, las Marias per los brassos.

Maria

O fill meu amant y amat,
 480 o amor que penas provocas.
 ¿Qui may effectes sensibles
 veu nàixer de causas dolças?,
 qui del que ama amb més affecte
 premeditava congoixas?,
 485 qui de una ditxa pesars?,
 qui sentiments de una glòria?
 y qui al fi de son descans
 una pena tan forçosa?
 Mes no és molt qu'en esta vida
 490 sien les dolçures cortas;
 que sempre centro de l'àspid
 són las herbas olorosas.

Centurió

De dos baixades, Senyor,
 la que vuy feu nos informa
 495 la primera des del cel,
 des de la creu la segona.

Maria

Posau, Joan, en mos brassos
 aqueixa llum descomposta
 que'n lo foch de mon amor
 500 podrà encèndrer flames novas.
 Veniu, fill meu adorable,
 veniu, eclipsada antorcha,
 veniu a renovar llums
 en aquesta mariposa.

Sant Joan

505 Mare com a propi centre
 en vostres brassos vuy tornà;
 que'l propi centro del sol
 són los brasos de l'aurora.

Pòsan a Jesús en los brassos de Maria.

Centurió

¿Com pots, món desconegut,
 510 trobar, de ta iniquitat,
 lo remey en la pietat,

si.l medi has desconegut?
 plora donchs, ta ingratitut,
 plora donchs ta tirania,
 515 plora ingualant de Maria
 lo dolor y sentiment,
 que de.ls mèrits del torment
 se corona la alegria.

Maria

520 Dona'm lloch, sentiment meu,
 si és que ser compassiu pots,
 perquè adoren un Déu viu
 las obsèquies de un fill mort.
 Pesars, siau ab mi dolso,
 però ja.l ser-ho és forsós;
 525 que.n qui té.l cel en sos brassos
 tot sentiment ve a ser dols.
 Fill meu, no sou vós mon cel?
 Fill, no sou ma esphera vós?
 Clar està, però què dich?
 530 No fill meu, mon cel no sou
 que créurer que sou mon cel
 confessar fóra que pot
 ser lo cel centro de penes,
 o de pesars pavelló.
 535 Angels, hòmens, cel y terra,
 plourau tots si amau com jo.
 Plorau, que.l saber sentir
 és saber tenir amor.
 Fill meu, dols Jesús! que pena!
 540 O etern Pare, o inmens espòs!
 No és aquest vostre unigètit?
 Vostra esposa jo no só?
 No és eli la llum de la glòria
 y jo l'alva de son sol?
 545 Com donchs les penes eclípsan
 als immortals resplendors?
 Lo decret inviolable
 de vostre affecte amorós
 no.l posa viu en mos brassos?
 550 Com donchs, dols espòs, com donchs

deixant sols mas penes vives,
 difunct me'l torna la mort?
 Fill meu, ha ont són les roses
 que lo abril més virtuós

555 posa en vostre aegre cara?
 Ay que marchitadas són!
 mes com eren del món prenas
 no és molt, fill amable, no,
 que a l'ayre de la malícia
 560 desvanèscan com a flors.

Fill, per vostre trista mare
 no.y haurà un adéu ditxós?
 A, no, no que als affligits
 no és tant suau lo rigor.

565 No.y haurà per despedida,
 fill meu, un abràs tampoch?
 A, que no, que may un trist
 troba alibi en lo que vol.

Però si no tinch jo brassos?
 570 dega's donchs a mon esfors
 en la més trista partida,
 la més estreta unió.

Vostre mare és qui.us abraça,
 fill meu, perquè inspire amor
 575 una vida en dos cadàvers
 y dos vidas en un cos.

Nicodemus A.y penes més compassives?

Joseph Aurà-y sentiment més fort?
 Nicodemus, sepulthem-lo.

Nicodemus 580 Fassam-ho sens dilació,
 que.l sentiment de Maria
 fa que.l meu ve a ser major.

Sant Joan Deixau que primer adore,
 Joseph, en est diví front,
 585 de la universal salut,
 lo més segur antidot.

Adora lo front de Jesús.

Magdalena Deixau que jo en la picina
d'aquestes perennes fonts,
llàgrimes contribuesca
590 per netejar mos errors.

Adora los peus.

Salomé Goze jo primer, ditxosa.
ab eterna adoració
les gràcies que aquesta mà
comunica a tot lo món.

Adora la mà.

Jacobi 595 Mestre meu, ara conech
de quèns despedim los dos;
donant-me vós vostre mà
y offerint-vos jo mon cor.

Adora a mà.

Nicodemus Permeteu-nos, verge pura,
600 que passe eix sol lluminós
de vostre orient intacto
a l'ocàs del mauseol.

Maria Teniu, fills.

Los dóna a Jesús.

Sant Joan Que sentimen!

Magdalena 605 Que pena!

Maria Que dolor!

Pòsan a Jesús al sepulcre Joseph y Nicodemus.

Centurió Enganyats caduchs de la terra,
promontoris de ambició,
hòmens los que no sou feres,
610 que hòmens y ha que feres són.
Despertaue de trist letargo
en què lo món enganyós
sa ponsonya os comunica
per privar-vos del que sou.
615 Despertaue-vos, y a la illum

de un epílogo de pols,
veureu clar lo desengany
del fi que.us espera a tots;
que en effecte de un cadàver,
620 la representació,
persuadeix en los vius
lo que la vida no pot.
Desperta-vos y adora-vos,
en est fèretro del sol,
625 per remey de agenas culpas
un Déu viu, y un home mort.
Desperta perquè trobem
aots, ab conforme unió,
lo perdó de nostres faltes,
630 y de las suas lo auctor.

Finis.

Ad majorem Dei Gloriam

Die 11 Marty

1696.